

LES DIVISIONS INTERNES D'ETA OBSTACULITZEN L'ELECCIÓ D'UN INTERLOCUTOR VÀLID

¿Quina estratègia?

L'últim atemptat d'ETA contra dos caps militars i un soldat a l'avinguda de Barcelona de Madrid, ha tornat a posar en relleu el tema de l'estratègia contra el terrorisme i la validesa de mantenir o no converses amb individus pròxims al suport civil i organitzat de l'aparell d'ETA.

J. Hernández

La qüestió de la lluita contra el terrorisme s'havia calfat uns dies abans de l'atemptat amb la filtració, feta des de les files d'Herri Batasuna, que el maig passat s'havia produït un encontre entre dirigents de la coalició, entre ells Patxi Zabaleta i Inaki Aldecoa, amb el director general de la Guàrdia Civil, Luis Roldán, a Pamplona. Setmanes abans, el mateix Rafael Vera s'havia trobat amb Christine Fando, advocada francesa dels etarres amagats en aquell país, ex-amant de Txomin i dona de gran influència en un sector de la direcció de l'organització.

La filtració d'aquests encontres i fins i tot les reunions, s'inscrivien en la crisi que arrossega HB des de fa temps, però de forma intensa des de desembre de 1987, quan HASI, Partit Popular Socialista i Revolucionari, principal força de HB, celebrava un congrés a Cestona. En aquella reunió es desenvolupà un debat sobre una qüestió clau: ¿Qui ha de marcar la pauta i l'estratègia en el Moviment d'Alliberament Nacional Basc, la part política o la part militar?

El fracàs de les conversacions, la certesa que un sector de HB, amb els advocats Inigo Iruin i Txema Montero al capdavant, havien pressionat Antxon perquè no acceptara res, i el setge policial francès, que va arribar tot seguit, van posar de relleu que ETA necessitava una direcció política i una estratègia, l'eix de la qual fóra la situació real de la societat basca i no una anti-quada lectura des del prisma militar.

En un document intern de HB, elaborat després de les eleccions europees, i al que EL TEMPS ha tingut accés, s'analitza el descens de vots de HB, que va estar a punt de no obtenir cap eurodiputat, i es reconeix que el PSOE fou la força més votada a Euskadi. Però el més important és que la coalició recull algunes de les tesis derrotades en aquell congrés, afirmant que fa falta

Dalt: Luis Roldán, director general de la Guàrdia Civil. Baix: Inaki Esnaola.

vendre gestió i resultats abans que sentimentalisme i el que ells anomenen velles fórmules.

Aquest document era ja el resultat d'un procés lent d'autocrítica iniciat abans de les eleccions europees i estava ja en la ment d'alguns dirigents fins aquell moment apartats. Fruit d'aquest procés fou que alguns d'aquells dirigents acceptaren la invitació de Luis Roldán, per a parlar, a l'espera d'oferir a la direcció de HB, posteriorment, un triomf que ella no era capaç d'oferir a les bases, és a dir, un nou procés de negociació amb possibilitats.

Aquest procés, de moment, s'ha endut per davant Inaki Esnaola, que ha trencat amb Inigo Iruin i s'ha apartat de HB, i altres molts. Però el més important és que ETA l'ha rebutjat perquè no pot acceptar que HB dirigeixca un procés que «tan sols a l'avantguarda del poble basc correspon», tal com ha afirmat ETA en un dels seus comunicats. L'atemptat de Madrid fou la resposta d'ETA a l'intent de negociació iniciat per un sector d'HB i a l'afirmació del Ministeri de l'Interior: «Amb atemptats no hi ha contactes».

La precipitació del metrallament, que no havia estat preparat com demostra el fet que aquells militars feien aquell trajecte per primera vegada; la certesa que té la policia, amb proves, que els etarres havien arribat a penes unes hores abans i des d'almenys tres-cents quilòmetres de distància; i el comunicat de la banda armada, ratifiquen les anteriors afirmacions. Va ser la resposta de la direcció etarra a les propostes de negociació de la direcció política, és a dir, de HB.

Així, doncs, mentre el govern segeix discretament entestat que no es trenquen tots els punts de contacte, ETA ha aconseguit instal·lar la polèmica, no sols en el seu propi camp, sinó també en el contrari, fent que Txema Montero filtrara informació sobre els encontres com a demostració que el govern necessita negociar i no com a expressió de la crisi de HB. □